T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.11.2026
Sayı: 2041

10/5068

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde engelli vatandaşlar, uzun yıllar boyunca 5510 sayılı Kanun'un geçici 10'uncu maddesi kapsamında, engellilik derecesine dayalı vergi indirimi belgesi ve sigortalılık başlangıç tarihi esas alınarak erken emeklilik hakkından yararlanmıştır. Ancak 15 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren 7538 sayılı Kanun'un 15'inci maddesiyle bu uygulama kaldırılmış, engelli emekliliğinde vergi indirimi ve engel oranı yerine Sosyal Güvenlik Kurumunun belirlediği çalışma gücü kaybı ve maluliyet ölçütleri esas alınmaya başlanmıştır. Yeni düzenlemeye göre çalışma gücü kaybı yüzde 40-49 arasında olanlar için 18 yıl sigortalılık ve 4.100 prim günü, yüzde 50-59 arasında olanlar için 16 yıl sigortalılık ve 3.700 prim günü şartı getirilmiştir. Çalışma gücü kaybı yüzde 60 ve üzerinde olanlar ise malullük hükümlerine tabi tutulmuştur. Düzenleme sonrasında özellikle yüksek oranlı ve süresiz engelli sağlık kurulu raporu bulunan vatandaşların SGK değerlendirmelerinde çok daha düşük çalışma gücü kaybı oranlarıyla karşılaştığı yönünde ciddi şikâyetler ortaya çıkmıştır. Yıllarca prim ödeyen, vergi indirimi belgesi alan ve emeklilik hakkını kazanmasına günler veya haftalar kalan vatandaşların kademeli geçiş düzenlemesi olmaksızın yeni sisteme tabi tutulması da mağduriyet iddialarına neden olmuştur.

Engelli Emeklilik Dayanışma Derneğinin Haziran 2026 tarihli ve 200 katılımcıya dayanan araştırmasında çalışma gücü kaybı değerlendirmelerinde yüzde 83,4, itiraz sonrası Yüksek Sağlık Kurulu incelemelerinde ise yüzde 88,8 oranında ret kararı verildiği belirtilmiştir. Katılımcıların 57'si sağlık durumuna rağmen çalışmaya devam etmek zorunda kaldığını, 52'si gelir kaybı yaşadığını, 10'u ise emekli aylığının iptal edildiğini bildirmiştir. Bu verilerin SGK kayıtları üzerinden doğrulanması gerekmektedir. Çalışma gücü kaybının hangi tıbbi ölçütlerle belirlendiği, engelli sağlık kurulu raporlarıyla SGK değerlendirmeleri arasındaki farklılıkların nedenleri, sağlık kurullarında uygulama birliğinin bulunup bulunmadığı ve itiraz mekanizmalarının etkinliği araştırılmalıdır. Ayrıca kontrol muayeneleri sonucunda emekli aylığı kesilen vatandaşların sayısı, bu işlemlerin gerekçeleri ve ortaya çıkan gelir kayıpları belirlenmelidir.

Araştırma kapsamında eski ve yeni sistem arasındaki uygulama farklılıkları, emeklilik hakkına yaklaşmış kişilerin mağduriyetleri, sağlık kurulu kararlarının dayanakları ve itiraz süreçleri incelenmeli; engelli dernekleri, sendikalar, akademisyenler ve mağdur vatandaşların görüşleri alınmalıdır. Engel oranı ile çalışma gücü kaybı ölçütlerinin birlikte değerlendirildiği karma sistemler, kademeli geçiş hükümleri ve kazanılmış hakları koruyacak alternatif düzenlemeler de ele alınmalıdır.

Engelli vatandaşların sağlık durumları nedeniyle çalışmakta zorlandıkları hâlde emeklilik hakkından mahrum kalmalarının önüne geçilmesi, sosyal güvenlik haklarının korunması ve uygulamadaki mağduriyetlerin giderilmesine yönelik yasal ve idari çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması gerekli görülmüştür. Saygılarımla. 10.11.2026

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Nurdan Yontar	Tekirdağ	
2 Bülent TANRIKULU	İZMİR	
3 Mahir POLAT	İzmir	
4 Vecdi GÖNÜL	Kırklareli	
5 Ali ÖZTUNÇ	Kahramanmaraş	
6 Emrah EROL	Elazığ	
7 Hüseyin YILDIZ	Aydın	
8 Nermin Yıldırım Kara	Hatay	
9 Gülcan KIŞ	Mersin	
10 Deniz Demir	Ankara	
11 Türkan Miçooğulları	Bolu	
12 Ali KARAOBA	Uşak MV	
13 Jale Nur SOLUS	Eskişehir	
14 Ayşe BANKOĞLU	Bartın	
15 Semra DİNÇER	Ankara MV	
Barış BEKİROĞLU	Konya MV	
17 Orhan SARIBAL	Bursa	
18 Mehmet GÖKNAR	Hatay Mv	
Gülizar Biçer KARACA	Denizli MV.	
Hasan BİTMEZ	Gaziantep	